

Universiteit Utrecht

Vernieuwingsimpuls

Onlangs heeft NWO de deadlines gepubliceerd voor de Vernieuwingsimpulsaanvragen: <http://www.nwo.nl/subsidiewijzer.nsf> Kandidaten moeten daarnaast ook letten op de deadlines die worden gesteld door de interne werkwijze van de UU. Zie: <http://www.uu.nl/uupublish/homeuu/deuniversiteit/cijfersenfeiten/eregalerij/vernieuwingsimpuls/8781main.html>

Informatiebijeenkomst Vernieuwingsimpuls

Geïnteresseerden kunnen op 29 oktober van 15.00 tot 17.00 uur terecht in de Boothzaal van de Universiteitsbibliotheek voor de algemene informatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst zal worden ingegaan op het programma van de Vernieuwingsimpuls en de mogelijkheden om binnen het programma een subsidie aan te vragen. Tevens wordt er aandacht besteed aan de begeleiding door de faculteiten en worden de aanwezigen geïnformeerd over de universiteitsbrede ondersteuning. Ook is er ruimte voor het stellen van vragen. Voor aanmelding of vragen kunt u een e-mail sturen naar Vernieuwingsimpuls.oo@uu.nl

Helmholtz haalt grote Europese subsidie binnen

Samen met partners uit Italië, Duitsland, Frankrijk, Griekenland en Zweden heeft de onderzoeksgroep Human Perception (departement Natuur- en Sterrenkunde) van hoogleraar Astrid Kappers een grote Europese subsidie toegekend gekregen. Het gaat om het Europese onderzoeksproject "Cognitive Systems and Robotics" uit het 7e kaderprogramma dat een subsidie ontvangt van niet minder dan 7 miljoen euro.

Het Europese project heeft de titel "The Hand Embodied" en in de komende vier jaar hoopt Kappers met onderzoek naar de menselijke waarneming, in combinatie met neurofysiologische metingen, een nieuwe generatie robohanden, haptische interfaces en handprothesen te kunnen ontwikkelen. Van de toegekende subsidie zal 865 duizend euro beschikbaar zijn voor dit Utrechtse onderzoek.

Oratie professor Alex de Koter

Alex de Koter is per 1 juli 2008 benoemd tot bijzonder hoogleraar Astrofysica via het Utrechts Universiteitsfonds. Het specifieke veld van onderzoek voor deze leerstoel is dat van de 'low metallicity massive stars'. Hij zal zijn oratie, getiteld 'Schitterende Sterren' houden op vrijdag 2 oktober 2009, 16.15 uur in de Aula van het Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht. Iedereen is daarvoor van harte uitgenodigd.

SONS-bestuur 09/10

Dit jaar zal het SONS worden geleid door Lennart van Doremalen (voorzitter), Esger Renkema (secretaris) en Renee Hoekzema (penningmeester). Het SONS verbindt de studenten met de medezeggenschapsorganen van het departement en de faculteit. Elke week organiseert het SONS een dinsdagmiddagoverleg over een bepaald thema uit

Van links naar rechts: Lennart van Doremalen, Esger Renkema en Renee Hoekzema

de medezeggenschap. Het SONS is te vinden in kamer BBL 553 en op www.phys.uu.nl/sons/

Eerste bindend studieadvies uitgebracht

Afgelopen studiejaar is voor het eerst een bindend studieadvies (BSA) uitgebracht aan de eerstejaars studenten. Studenten die minder dan 30 studiepunten haalden, kregen een negatief advies en kunnen zich vier jaar lang niet voor de studie inschrijven. Op 103 studenten zijn 73 positieve adviezen gegeven en 16 negatieve. 14 mensen kregen geen advies, door speciale omstandigheden of omdat zij in het eerste halfjaar met hun studie zijn gestopt. Komend jaar ligt de norm voor het BSA hoger; op 37,5 studiepunten. Daarvan moeten 22,5 studiepunten in verplichte vakken worden gehaald.

Jaarklas 2009-2010: ca. 120 nieuwe studenten, met 5 TWIN-studenten. (foto: Laurent Dufoer)

Voorlichting "Studeren in het buitenland"

Voor tweedejaars Nederlandse bachelorstudenten Natuur- en Sterrenkunde (+ Chemistry and Physics), Informatica, Informatiekunde, Wiskunde wordt er een voorlichtingsbijeenkomst gehouden. (Geïnteresseerde eerstejaars zijn ook welkom!) Woensdagmiddag 7 oktober 2009, Minnaertgebouw, bovenkantine, 15h-17h, geeft Erasmuscoördinator Leonie Silkens een presentatie "Studeren in het buitenland". Marleen van der Ven (Studentenservice) houdt een korte presentatie en in de bovenkantine is er een informatietafel. Na de presentaties rond 16h15 nemen onze studieadviseurs Joke van Dijk, Marion Brands en Corine de Gee je mee naar hun kamers om te vertellen hoe e.e.a. in je studie in te passen is. Toegang gratis. Wel graag aanmelden voor 7 oktober a.s. bij de Erasmuscoördinator: L.J.M.Silkens@uu.nl. Graag je studienummer en

onderzoek

onderwijs

varia

promoties en oraties

agenda

studierichting vermelden.
Info: <http://www.uu.nl/NL/faculteiten/betawetenschappen/onderwijs/bachelor/studenten/exchange/Pages/default.aspx>

Prijzen voor duurzame innovaties
Het Ei van Columbus looft prijzen uit voor duurzame innovaties. In de categorieën duurzaam product, duurzame dienst, duurzaam produceren, duurzame internationale samenwerking en duurzame maatschappelijke samenwerking kan € 12.500,- verdiend worden. Het Ei van Columbus 2010 wordt uitgeschreven door de ministeries VROM, BZ/OS, EZ, LNV en OCW. Meer informatie is te vinden op de website www.ei-van-columbus.nl, waar men zich ook kan inschrijven.

Missie Maan zoekt vrijwilligers
Het project Missie Maan wil schoolkinderen in heel Nederland in de week van 8-11 december in de gelegenheid stellen op het schoolplein naar de maan te kijken. Het project wordt onder de vlag van het Internationaal Jaar van de Sterrenkunde georganiseerd door een groot aantal organisaties en instellingen op het gebied van ruimtevaart- en sterrenkunde-educatie, waaronder NOVA, NEMO, ESA, NSO, TNO, Unawe, Esero en SpaceLink. Er wordt nog medewerking bij dit ambitieuze project gezocht: vrijwilligers die in de week van 8-11 december 's ochtends vroeg met een telescoop op het schoolplein willen staan en/of een gastles over de maan willen geven. Meer informatie vindt u op www.missiemaan.nl. Vrijwilligers kunnen zich daar ook inschrijven.

PROMOTIES EN ORATIES

De promoties en oraties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht. Samenvattingen van alle promotieonderzoeken zijn te vinden op www.uu.nl/nieuws

Maandag 28 september, 14.30 **Drs. M.A.T. Marechal**: Anisotropic colloids: bulk phase behavior and equilibrium sedimentation. Promotor: prof. dr. ir. M. Dijkstra

Dinsdag 29 september, 16.15 **Drs. J. Kuipers**: Theory and Simulation of Nucleation. Promotoren: prof. dr. G.T. Barkema en prof. dr. H. van Beijeren

Woensdag 14 oktober, 16.15 **Drs. P. Kuipers Munneke**: Snow, ice and solar radiation. Promotor: prof. dr. J. Oerlemans

Donderdag 24 september, 16.15 Oratie van **prof. dr. M. van den Broeke**, profileringshoogleraar Polaire Meteorologie in het departement Natuur- en Sterrenkunde, met als titel: Het Grote IJs. Zie: <http://www.uu.nl/NL/faculteiten/betawetenschappen/actueel/agenda/Pages/Polairemeteorologie.aspx>.

Vrijdag 2 oktober, 16.15 Oratie van **prof. dr. A. de Koter**, bijzonder hoogleraar Astrofysica in het departement Natuur- en Sterrenkunde met als titel: Schitterende Sterren.

Enige honderden miljoenen jaren na het ontstaan van het universum werden de eerste sterren gevormd. Hoe zagen deze sterren eruit? Leken ze op de sterren die we nu om ons heen zien of waren ze fundamenteel anders? Hoe leefden ze hun levens, hoe kwamen ze aan hun eind en speelden ze een rol in de vorming van de eerste sterrenstelsels? Vele antwoorden kennen we nog niet, maar wat wel steeds duidelijker wordt is dat de eerste sterren extreem zwaar geweest moeten zijn, tientallen tot honderden malen zwaarder dan de zon. Nog steeds worden zulke zware sterren gevormd, zij het zelden. De eigenschappen van de huidige generatie zware sterren in ons Melkwegstelsel blijkt te verschillen van hun vroege voorgangers. Dit maakt het lastig langs deze weg antwoorden te vinden op de genoemde vragen. Gelukkig zijn er dwergsterrenstelsels in de omgeving van het Melkwegstelsel waarin zware sterren zijn gevonden die meer gelijkenis vertonen met de eerste sterren. In mijn oratie beschrijf ik de zoektocht en het onderzoek naar deze schitterende sterren.

AGENDA

Algemeen Fysisch Colloquium General Physics Colloquium 25 september MG 208, 15.30-16.30 uur. T.b.a.

IMAU colloquium 22 september, BBL 471, 16.15-17.15 uur. dr. C. Frankenberg (SRON): 'Dynamic processes governing the isotopic composition of water vapor observed from space and ground'.

Inaugurale rede professor Michiel van den Broeke 24 september, Academiegebouw, 16.15 uur: Het Grote IJs.

IMAU colloquium 30 september, BBL 768, 16.15-17.15 uur. dr. W. Weijer (Los Alamos Nat. Laboratory): 'Modal variability of the ocean circulation'. in particular the role of baroclinic basin modes in Pacific Decadal Variability.

IGG afstudeercolloquium donderdag 1 oktober, Wiskundegebouw 611a/b, 14.00- 15.15 uur. S.Wolters: 'The DHR Analysis from Algebraic Quantum Field Theory'.

Inaugurale rede professor Alex de Koter 2 oktober, Academiegebouw, 16.15 uur: Schitterende Sterren.

A-Eskwadraat zaterdag 3 oktober, Utrechts Kampioenschap Programmeren.

Natuurkundig Gezelschap dinsdag 6 oktober, Terrezaal van Sonneborgh –museum en sterrenwacht, 20.00 uur. Prof. dr. J.F.J. van den Brand (NIKHEF): Gravitatiegolven en de Einsteintelecoop. Zie: http://www1.phys.uu.nl/nat-gez/2009-10/1_okt_VandenBrand.htm
Studenten zijn van harte welkom!

Woensdagmiddag 7 oktober 2009, Minnaertgebouw, bovenkantine, 15-17 uur, **voorlichting "Studeren in het buitenland"**.

SIU colloquium woensdag 7 oktober, BBL 768, 15.30 uur. Michael Kramer (Max-Planck-Institute for Radio astronomy, Bonn): t.b.a.

FacNieuws
Redactie van FacNieuws
Peter Mertens (2725)
Joshua Peeters (2922)
Esgar Renkema (4049)
www1.phys.uu.nl/facnieuws/science.phys.nieuws@uu.nl
Science Repro Ruppert
FacNieuws 198 verschijnt op woensdag 14 oktober 2009
deadline vr. 9 oktober 2009